

Catedra Internațională Onorifică
"Jean BART" în sprijinul Strategiei UE
pentru Regiunea Dunării (CIO-SUERD)

Fundația EUROLINK
Casa Europei

euro
market

since
2003

Asociația "Comunitățile Locale
Riverane Dunării" - CLDR
Membră CoDCR

PROGRAMUL NAȚIONAL COMUN DE FORMARE

CURS

RESPONSABIL Protecția Datelor cu Caracter Personal - DPO - Data Protection Officer

conform programei specifice cod COR 242231

ultima actualizare 12.12.2019

Autori:

Adriana Huțuțui, jurist

Ionuț Socol, specialist IT

Sever Avram, Profesor Asociat și Coordonator General al
Catedrei Internaționale Onorifice "Jean Bart"

Sandu Zamfirescu, Formator certificat & Cercetător Asociat Academia Română,
Director Comunicare - Relații Publice al Asociației CLDR România

Introducere

În acest suport de curs noi am încercat, pe cât posibil, să evit utilizarea termenilor tehnici. Cu toate acestea, în anumite circumstanțe, va trebui să luați în considerare semnificația unui termen definit relevant pentru a evalua dacă și cum se aplică Legea privind protecția datelor.

Această secțiune stabilește definițiile-cheie din lege, explică ce înseamnă acestea și arată modul în care se leagă de cele mai multe ori.

Chiar dacă noi am fi dorit o abordare mai prietenoasă în organizarea materiei, aceasta a fost concepută strict conform Programei de pregătire impuse de Anexa B2 din standardul de formare profesională aferent codului COR 242231. Astfel, precizăm faptul că numele modulelor este impus de programa menționată.

CURS DPO – COD COR 242231 - CUPRINS

Modulul 1 – NOȚIUNI INTRODUCATIVE cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal	3
Terminologie și fundamente	3
Definiții cheie ale Legii privind protecția datelor	3
Ce este regulamentul privind protecția generală a datelor (GDPR)?	10
Cui se aplică GDPR?.....	12
Cadrul legislativ actual aplicabil protecției datelor cu caracter personal din perspectiva națională și europeană	15
Legislația europeană	16
Legislația națională	18
Decizii interne ANSPDCP	19
Decizii interne ANSPDCP abrogate	20
GDPR- Elemente cu caracter de noutate introduse prin noul cadru legislativ- Grupul de lucru Articolul 29	23
Noutăți.....	23
Grupul de lucru Articolul 29 - Opinii și recomandări.....	23
Domeniul de aplicare al GDPR din punct de vedere material și teritorial	25
Domeniul de aplicare material	25
Domeniul de aplicare teritorial	32
Noțiuni aplicabile în domeniul protecției datelor cu caracter personal	34
Care sunt datele cu caracter personal	34
Identificarea de date cu caracter personal	34
Determinarea categoriilor de date	35
Principiile prelucrării datelor cu caracter personal.....	41
Persoanele implicate în prelucrarea datelor cu caracter personal	46
Legalitatea - Legitimitatea procesării datelor	47
Scopuri legitime de procesare a datelor	47
Limitarea scopului.....	48
Minimizarea datelor	48

Acuratețea	48
Integritatea și confidențialitatea	48
Limitarea stocării	48
Echitabilitate și transparență	49
Responsabilitate	49
Temeiurile de prelucrare a datelor cu caracter personal.....	52
Consimțământul - Preambul (32), (42), (43); Art. 6 alin (1) lit. (a)	52
Încheierea sau executarea unui contract - Preambul (44); Art. 6 alin. (1) lit. (b)	52
Îndeplinirea unei obligații legale - Preambul (45); Art.6(1) lit. (c);Art. 6 alin. (3)	53
Interesele vitale - Preambul (46); Art.6(1) lit. (d)	53
Interesul public - Preambul 46; Art.6(1) lit. (e)	53
Interesul legitim - Preambul (47), (48); Art.6(1) lit. (f).....	53
Prelucrarea de date cu caracter personal referitoare la condamnări penale și infracțiuni - Art.10	53
Prelucrarea de categorii speciale de date cu caracter personal - Preambul (51) - (56); Art.9	53
Prelucrarea în alt scop - Art. 6 alin. (4)	54
Prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul consimțământului persoanei vizate. Condiții speciale consimțământ minor.....	58
Care sunt condițiile de acordare și valabilitate a consimțământului?	58
Prelucrarea datelor personale fără consimțământul persoanei vizate.....	59
Articolul 8 – Condiții aplicabile în ceea ce privește consimțământul copiilor în legătură cu serviciile societății informaționale	60
Înțelegerea principiilor protecției și informațiilor cu privire la persoanele identificate și identificabile	60
GDPR și tehnicile de pseudonimizare	60
Alte informații legale.....	61
Care este baza legală pentru contracte care ar putea fi aplicate ?	61

Consimțământ	62
Când procesarea pentru un contract este "necesar"?.....	63
Ce altceva ar trebui să luăm în considerare?.....	64
Cum decidem ce bază legală se aplică?	65
Când trebuie să decidem baza legală de procesare a datelor cu caracter personal?	67
Ce se întâmplă dacă avem un nou scop?.....	68
Cum ar trebui să documentăm baza noastră legală?	69
Ce trebuie să le spunem persoanelor vizate?	69
Modulul 2 – Drepturile și obligațiile ORGANIZAȚIEI în prelucrarea datelor cu caracter personal. Instrumente de informare	71
Drepturile și obligațiile Operatorului, asigurarea securității datelor	71
Operatorii sunt obligați să țină o evidență a prelucrărilor de date?	73
Relația Operator (controlor) – Împuternicit (procesator) – drepturi, responsabilități, prevederi contractuale obligatorii.....	74
Relația operator - împuternicit	75
Ce îndatoriri are Operatorul și Persoana Împuternicită?.....	75
Responsabilitățile operatorului de date	78
Drepturile și obligațiile împuternicitului în prelucrarea datelor. Aspecte particulare prelucrare date sensibile	79
Responsabilitățile împuternicitului cu date personale	79
De ce este important să înțelegem rolul procesator/împuternicit - operator/controlor	79
Cum se pot asigura garanții adecvate?.....	80
Contractul dintre operator și persoana împuternicită	80
Evaluarea riscului pentru terți – furnizori - împuterniciți	91
Măsuri tehnice și organizatorice	92
Temeiurile de prelucrare a datelor cu caracter personal.....	95
Condiții de prelucrare a datelor.....	95
Condiții ce trebuie îndeplinite la prelucrarea datelor personale .	95
Consimțământ	97

Când procesarea este "necesar "	101
Prelucrarea categoriilor speciale de date.....	101
Procesarea datelor din categoriile speciale?.....	101
Condiții pentru prelucrarea datelor din categoriile speciale	103
Gestiunea datelor cu caracter personal	105
Incident de Securitate, breșă și încălcarea securității datelor	107
Monitorizarea periodic și sistematic	110
Pregătirea organizației pentru investigațiile GDPR	112
Ce poate servi drept dovadă pentru a demonstra conformitatea...	113
Coduri de conduit	117
Care sunt codurile de conduit în cadrul GDPR?	119
În ce situații sunt folositoare codurile de conduită?.....	120
Transferuri transfrontaliere de date.....	122
Cum se impune respectarea codului de conduit	123
Codului de conduit și consecințele neconformității	124
Determinarea de politici pentru protecția datelor.....	126
Exemple de politici pentru protecția datelor	126
Principul general al transferurilor de date	127
Asigurare pentru încălcări ale GDPR	128
Asigurarea amenzilor pentru încălcarea GDPR.....	128
Asigurarea riscurilor de răspundere privind Protecția Datelor GDPR.....	131
Asigurarea de Răspundere privind Protecția Datelor.....	134
Modulul 3 – Drepturile și obligațiile PERSOANELOR implicate în prelucrarea datelor cu caracter personal. Instrumente de informare	136
Drepturile și obligațiile persoanei vizate cu privire la prelucrarea datelor. Aspecte particulare prelucrare date sensibile.....	136
Informații introductive despre drepturile persoanelor vizate....	136
Drepturile persoanei vizate	136
Dreptul la informare	138
Ce informații trebuie furnizate?	138
Dreptul de acces.....	140

La ce informații are acces o persoană care dorește să își exercite drepturile garantate de GDPR?.....	141
Care este scopul dreptului de acces în cadrul GDPR?.....	141
Poate fi perceput o taxă pentru rezolvarea unei solicitări de acces - DSAR?	141
În cât timp trebuie să mă conformez solicitării persoanei vizate?	142
Ce se întâmplă dacă cererea este vădit nefondată sau excesivă?	142
Cum ar trebui furnizate informațiile?.....	143
Ce se întâmplă cu cererile excesive de exercitarea a drepturilor?	143
Dreptul la rectificare.....	144
Când trebuie rectificate datele personale?	144
În cât timp trebuie să îndeplinesc o cerere de rectificare?	145
Dreptul de ștergere ("dreptul de a fi uitat")	146
Când se aplică dreptul la ștergere ("dreptul de a fi uitat")?	146
Când pot refuza să soluționez o cerere de ștergere?	147
Cum se aplică dreptul de ștergere a datelor personale ale copiilor?	147
Trebuie să informez alte organizații cu privire la ștergerea datelor cu caracter personal?	148
Dreptul la restricționarea prelucrării	149
Când se aplică dreptul de a restricționa prelucrarea?.....	149
Dreptul la portabilitatea datelor.....	150
Când se aplică dreptul la portabilitatea datelor?	151
Cum îmi respect îndatoririle pentru aceste solicitări?.....	151
Informațiile trebuie furnizate gratuit.....	152
În cât timp trebuie să mă conformez?	152
Dreptul de a obiecta.....	153
Cum respect dreptul de a obiecta al solicitanților, dacă procesez date personale pentru îndeplinirea unei sarcini legale sau a intereselor legitime ale organizației mele?	153

Cum respect dreptul de a obiecta, dac procesez date personale în scopuri de marketing direct?.....	154
Cum respect dreptul de a obiecta, dac procesez date personale în scopuri de cercetare?	155
Drepturi legate de procesul de luare a deciziilor i profilaxie automat	155
Ce este automatizarea procesului de luare a deciziilor i a profil rii?	157
Care este poziția GDPR despre luarea automată a deciziilor și a profil rii automate?.....	158
Când putem efectua acest tip de prelucrare?.....	159
Ce altceva trebuie s ne gândim?.....	160
Ce se întâmpl dac articolul 22 nu se aplic prelucr rii noastre?	161
Modulul 4 – Identificarea instrumentelor de monitorizare a modului în care organizația respectă prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal, organizarea și utilizarea acestora în cadrul organizației.	163
Politici i instrumente care pot fi aplicate în vederea monitoriz rii organizației la prevederile legislației datelor personale	163
Obiectivele controlului-auditului	164
Activit și de control-audit	164
Activit și periodice sau ad-hoc desf urate pentru verificarea modului în care sunt implementate cerințele tehnice și organizatorice adecvate prelucr rii datelor. Externalizarea activit și de prelucrare.....	166
Monitorizarea conformit și periodice.....	166
Audit anual de conformitate GDPR	167
Evidența activităților de prelucrare	169
Modulul 5 – Sfera activit șiilor aferente asistenței de specialitate acordate de responsabilul cu protecția datelor. (Elaborare plan de lucru responsabil cu protecția datelor).....	172
Principiul responsabilit șii în domeniul protecției datelor cu caracter personal	172
DPIA - Evalu rile de impact asupra confidențialității datelor și DPO-ul.....	172

DPIA - Recomandări de bune practici	174
Ce trebuie acoperit prin DPIA	178
Rolul DPO în evaluarea DPIA	179
Ce este evaluarea impactului protecției datelor?.....	181
Când trebuie efectuat o DPIA?.....	181
Care sunt beneficiile DPIA?	183
Ce informații ar trebui să conțină DPIA?.....	184
Cine ar trebui să fie implicat în realizarea unei DPIA?	184
Dacă organizația dvs. nu posedă suficientă expertiză și experiență internă, puteți lua în considerare posibilitatea de a consulta specialiști externi sau de a efectua DPIA.	185
Asigurarea protecției datelor începând cu momentul conceperii și în mod implicit - (conceptul de data protection by design and by default) .	186
Ce este confidențialitatea prin proiectare - Privacy by Design? 186	
Beneficiile adoptării unei abordări "confidențialitate prin proiectare".....	187
Securitatea prelucrării.....	189
Norme corporative obligatorii.....	190
Transferul de date cu caracter personal - regim juridic aplicabil, drepturi și obligații destinatari, transfer țări terțe.....	193
Transferul datelor cu caracter personal: UE/ non UE	193
Ce trebuie să știm?	194
Interdicția transferurilor se aplică acum procesatorilor de date. 195	
Ce trebuie să facem?	195
Ce rămâne neschimbat cu privire la transferurile de date?	195
Când pot fi transferate date cu caracter personal în afara Uniunii Europene?	196
Transferurile pe baza unei decizii a Comisiei?	197
Ce se întâmplă cu transferurile supuse garanțiilor adecvate? ...	197
Ce se întâmplă cu transferurile bazate pe evaluarea unei organizații privind adecvarea protecției?	197
Există derogări de la interdicția transferurilor de date cu caracter personal în afara UE?	197

Cum rămâne cu transferurile unice (sau rareori) de date cu caracter personal referitoare la relativ puține persoane?.....	198
În conformitate cu GDPR, trebuie să desfășurați un audit al transferurilor de date.....	199
Clauze contractuale clare pentru transferurile de date între țările UE și cele din afara UE.	199
Transferul de date în cadrul UE.....	200
Transferul de date către țări terțe.....	201
Modulul 6 – Relația cu Autoritatea de supraveghere în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Instrumente și situații specifice.	202
În cazul efectuării unei inspecții de către autoritatea de supraveghere.....	202
Plângeri adresate autorității de supraveghere.....	202
Raportarea breșelor de securitate sau a încălcărilor.....	202
Coordonate de contact ANSPDCP.....	202
În ce condiții puteți fi subiectul unei investigații din partea ANSPDCP.....	203
Soluționarea unei petiții.....	203
Desfășurarea unei investigații tematice sau din oficiu.....	204
Verificarea site-urilor web.....	206
Notificarea unei încălcări a datelor.....	208
Plângeri adresate autorității de supraveghere.....	208
Investigații GDPR din partea autorităților.....	210
Despre investigațiile GDPR.....	211
Cine poate desfășura o investigație GDPR.....	213
Instrumente și opțiuni ale autorităților.....	213
Coordonate de contact ANSPDCP.....	214
Coordonate de contact EDPB.....	215
Răspunderea și sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării dispozițiilor legislative.....	215
Competențele Autorității.....	216
Amenzi administrative.....	216
Descurajarea neconformității la GDPR.....	218

Daune acordate în cazul încălcărilor.....	221
Cale de atac judiciar împotriva deciziei autorității de supraveghere.....	222
Sanțiuni aplicate pentru încălcarea datelor personale.....	224
Persoane fizice	226
Organizații.....	228
Sanțiuni aplicate la nivelul României.....	228
Sanțiuni aplicate la nivelul Uniunii Europene	254
Modulul 7 – Aspecte specifice cu privire la rolul și activitatea responsabilului cu protecția datelor cu caracter personal.....	285
Cadrul general Responsabil pentru Protecția Datelor	285
Ce este un Responsabil pentru Protecția Datelor (DPO).....	287
Conceptul de DPO nu este nou	289
DPO nu este personal responsabil în caz de nerespectare a GDPR	289
Trebuie să desemnăm un DPO - Responsabil de protecție a datelor (DPO).....	290
Desemnarea Responsabilului cu protecția datelor cu caracter personal.....	291
Ce înseamnă noțiunea de "activități de bază"?	292
Ce înseamnă noțiunea de "scară largă"?	293
Ce înseamnă noțiunea de "monitorizare regulată și sistematică"?	294
Pot organizațiile să numească împreună un DPO (unic)?.....	295
Numirea unui Responsabilului cu protecția datelor cu caracter personal.....	296
Accesibilitatea și localizarea responsabilului cu protecția datelor	297
Rolul și atribuțiile responsabilului cu protecția datelor cu caracter personal în cadrul organizației	298
Principiul obiectivității responsabilului cu protecția datelor și conflictul de interese cu alte structuri din cadrul organizației	300
Conflictul de interese	301

R spunderea responsabilului cu protecția datelor. Independența DPO-ului	306
DPO poate fi sancționat sau demis?.....	308
DPO externalizat.....	308
Datele de contact ale DPO.....	309
Obligațiile organizației față de Responsabilul cu protecția datelor. Asigurarea de resurse necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor sale	311
Obligațiile responsabilului cu protecția datelor privind dezvoltarea profesional continuă . Competențe profesionale, abilit și necesare	312
Nivelul de expertiză	313
Calitățile profesionale	314
Capacitatea de a îndeplini sarcinile.....	315
Dezvoltare profesională continuă a DPO-ului și metode de responsabilizare a personalului organizației	316
Cartografierea – Maparea datelor personale.....	317
Ce date trebuie cartografiate pentru a păstra conformitatea cu articolul 30 din GDPR?	318
Ce alte date trebuie înregistrate.....	318
Cum putem să ținem evidența activităților de procesare	319
Instrumente de lucru pentru DPO.....	320
Modulul 8 – Managementul riscului și securitatea informației	322
Sistem, Sistem informațional, Sistem informatic	322
Componentele sistemului informatic	326
Clasificarea sistemelor informatice.....	328
Ciclul de viață al unui sistem informatic	330
Ciclul prelucrării datelor pentru sistemul informatic	332
Sisteme informatice de gestiune	334
Riscuri asociate sistemelor informatice.....	335
Organizarea și funcționarea departamentului IT.....	336
Implementarea sistemelor informatice.....	337
Securitatea sistemelor informatice	337
Evaluarea riscurilor.....	338

Controalele ciclului de viață a dezvoltării sistemelor informatice	342
Analiza sistemului.....	343
Controlul proiectelor.....	346
Implementarea și testarea sistemului.....	348
Mentenanța sistemului.....	350
Controlul securității sistemelor informatice.....	352
Securitatea - confidențialitatea datelor.....	352
Integritatea datelor.....	354
Disponibilitatea datelor.....	355
Salvarea/restaurarea datelor.....	356
Restaurarea datelor.....	357
Partajabilitatea datelor.....	358
Legăturile între date.....	358
Performanțele globale.....	358
Funcția de administrare.....	358
Controlul aplicațiilor.....	360
Tipuri de controale.....	360
Sarcini.....	360
Clasificarea aplicațiilor.....	361
Auditor – controlul aplicației.....	361
Securitatea Informației.....	361
Obiectivele asigurării securității datelor.....	362
Vulnerabilitatea.....	365
Clasificarea amenințărilor.....	369
Metodele de protecție a sistemelor informaționale.....	370
Sistemele de identificare și delimitare a accesului la informație în cadrul sistemelor informaționale.....	375
Managementul sistemului de securitate informațională.....	375
Politica europeană în domeniul securității informatice.....	379
Necesitatea unei politici publice.....	381
Conștientizarea pericolelor.....	384

Sistem european de avertizare și informare în domeniul securității informatică.....	386
Dezvoltarea suportului tehnologic	388
Standardizarea și certificarea	389
Cadrul juridic	391
Cooperarea internațională	393
Securitatea informatică în planul eEurope	394
Securitatea datelor și criptarea lor	396
De ce sîm ne îngrijorăm de securitatea informațiilor?	396
Ce trebuie protejat prin securitatea informațiilor?	397
Ce nivel de securitate este necesar?	397
Ce măsuri de securitate ar putea fi adecvate?	399
Măsuri de management și organizare.....	399
Personal angajat	400
Siguranță fizică	401
Securitatea calculatorului	402
Cerințele GDPR-ului vis-a-vis de securitatea datelor	402
Pseudonimizarea și criptarea datelor cu caracter personal.	403
Procesele fizice de Pseudonimizare și Anonimizare	403
Sisteme de Backup&Restore.....	411
Recuperarea fișierelor / sistemului.....	413
Semnătura digitală	413
Steganografie	414
Modulul 9 – Gestionarea și raportarea Incidentelor de Securitate... 415	
Ce este o încălcare a datelor cu caracter personal?	415
Tipuri de încălcări ale datelor cu caracter personal.....	418
Posibilele consecințe ale încălcării datelor cu caracter personal..	421
Când un controlor/operator devine "conștient"?	424
Ce încălcări trebuie să notificăm ANSPDCP?	428
Ce rol au procesorii în breșele de securitate?	429
În cât timp trebuie să raportăm o încălcare?.....	430

Ce informații trebuie să conțină o notificare de încălcare a autorității de supraveghere?.....	431
Dacă nu avem încă toate informațiile necesare?	431
Ce se întâmplă dacă nu vom notifica?.....	432
Cum putem notifica o încălcare ANSPDCP?.....	433
Când trebuie să anunțăm persoanele vizate despre o încălcare?.	434
GDPR ne obligă să luăm orice altă măsură responsabilă la o încălcare?	436
Ce altceva ar trebui să luăm în considerare?	436
Cazuri practice cu breșe și incidente de securitate	437
Modul 10 – Documentație practică.....	441
Kit GDPR pentru Activitatea DPO.....	441
Colecție legislativă	442
Reprezentări grafice.....	443
Plan de lucru DPO	444
Evaluare și Continuitate	446
Etapa de Evaluare	446
Proba Practică	446
Grilă de evaluare teoretică.....	447
CONTINUITATE.....	448

